

DANIŞTAY KARARI Danıştay Yedinci Daire Başkanlığından:**Esas No** : 2026/1054**Karar No** : 2026/1847**KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN** : Danıştay Başsavcılığı**DAVACI** : Ahmet Murat YAVAŞ**VEKİLİ** : Av. Aybike TOMRİSHAN KARAKUYU - (E-Tebligat)**DAVALI** : İstanbul Defterdarlığı
(Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Müdürlüğü) - (E-Tebligat)**VEKİLİ** : Av. Tuğçe TÜRKMEN BURUP - Aynı adreste**İSTEMİN KONUSU** : İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 31/12/2025 tarih ve E:2025/993, K:2025/2765 sayılı kararının kanun yararına temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.**YARGILAMA SÜRECİ**

Dava konusu istem: Davacının banka nezdindeki altın hesabı üzerinden fiziki teslimat olmaksızın gerçekleştirdiği kaydi altın alım işlemi nedeniyle yapılan 97,96 TL tutarındaki banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisinin iptali ile anılan tutarın tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 31/12/2025 tarih ve E:2025/993, K:2025/2765 sayılı kararıyla, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından tesis edilen 21/05/2020 tarih ve 53703 sayılı işlemle Türkiye Bankalar Birliğine, bankalar nezdinde bulunan yatırım hesapları ve diğer hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilerek bu işlemler üzerinden kambiyo muamele vergisi hesaplanması gerektiğinin bildirilmesi üzerine bankaların kaydi altın satış işlemleri nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisi yapılmaya başlanıldığı, öte yandan, Danıştay Yedinci Dairesinin 28/03/2023 tarih ve E:2020/1362, K:2023/1758 sayılı kararıyla Gelir İdaresi Başkanlığının anılan işleminin iptaline karar verildiği, belirtilen kararın uygulanmasını teminen aksi yönde yeni bir yargı kararı verilinceye kadar, bankalar nezdindeki yatırım hesapları ile diğer hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım satış işlemleri üzerinden kambiyo işlemi kapsamında banka ve sigorta muameleleri vergisi alınmaması gerektiğinin idarece usulde paralellik ilkesi gözetilerek 08/08/2023 tarihinde Türkiye Bankalar Birliğine bildirildiği, uyumsuzluğun çözümünde, davaya konu kesintinin, vergi hukukundan kaynaklı olup olmadığının irdelenmesinin gerektiği, hukuki bir dayanak üzerine tahakkuk eden verginin ödenip ödenmediğine bakılmaksızın idari yargı mercilerinde dava konusu edilebileceği, vergi hukukundan kaynaklı bir ilişkiden bahsedilemeyecek hallerde ise, ortada idari davaya konu edilebilecek bir işlemden söz edilemeyeceği, 21/05/2020 tarih ve 53703 sayılı işlem Danıştay Yedinci Dairesince iptal edildiğinden banka ve sigorta muameleleri vergisinin kesilmemesi gerektiği hususunun

08/08/2023 tarihinde Türkiye Bankalar Birliğine bildirilmesinden daha sonraki bir tarihte davacının banka hesabı üzerinden yaptığı kaydı altın alım işlemi nedeniyle banka sigorta muameleleri vergisinin kesildiği, ihtilafa konu kesintinin dayanağı olan kural işlem, Danıştay Yedinci Dairesinin kararıyla iptal edildiğinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satışı işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilmesi suretiyle yapılan kesintinin hukuki dayanağının bulunmaması nedeniyle vergiyi doğuran olayın gerçekleşmediği, vergi mükellefiyetinden ve vergi tahsilatından da bahsedilemeyeceği, bu durumda, vergi dairesince yapılmış bir tahsilatın bulunmadığı, kesinti yapılan tutarın bankanın uhdesinde kaldığı, Danıştay Yedinci Dairesince verilen dayanak işlemin iptali sonrasında bir vergilendirme işlemi sayılamayacak olan 97,96 TL tutarındaki kesintinin özel hukuk uyumsuzluğu teşkil ettiği ve adli yargı merciinde genel hükümler uyarınca açılacak bir davaya konu edilmesi gerektiği, ortada idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülebilir bir idari işlemin bulunmadığı anlaşıldığından işin esasının incelenmesinin hukuken mümkün olmadığı, öte yandan, dayanak işlemin iptali nedeniyle Türkiye Bankalar Birliğine gerekli bildirimde bulunarak üzerine düşen sorumluluğu yerine getiren davalı idareye kusur atfı mümkün olmadığından yargılamaya giderlerinin, davanın açılmasına sebebiyet veren davacı üzerinde bırakılması gerektiği gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Danıştay Başsavcılığı tarafından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, mahkeme kararının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI CEVDET ERKAN'IN DÜŞÜNCESİ: Davacının banka bünyesindeki altın hesabı üzerinden fiziki teslimat olmaksızın gerçekleştirdiği kaydı altın alım işlemi nedeniyle yapılan 97,96 TL tutarındaki banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisinin iptali ile anılan tutarın tecil faiziyle birlikte idesi istemiyle açılan davanın incelenmeksizin reddine dair İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 31/12/2025 tarih ve E:2025/993, K:2025/2765 sayılı kararının kanun yararına bozulması istemiyle Danıştay Başsavcılığını bilgilendiren dilekçe üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28 Haziran 2014 tarih ve 29044 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6545 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile değişik "Kanun Yararına Temyiz" başlıklı 51. maddesinin 1 ila 3 maddesinde, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteğinin yerinde görülmesi halinde anılan kararın, kanun yararına bozulacağı ve bu bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı, bozma kararının bir örneğinin ilgili bakanlığa gönderilerek Resmi Gazete'de yayımlanacağı kuralına yer verilmiştir.

Kanuni süre geçtikten sonra kanun yolu başvurusunda bulunulması üzerine süre aşımı yönünden başvurunun reddedilmesi veya herhangi bir usuli sebeple kanun yolu incelemesine tabi tutulmadan kararın kesinleşmesi hallerinde kanun yolu incelemesi yapılmış olmadığından, bu kararlar kanun yararına temyiz edilebilir.

2577 sayılı Kanun'un 20/A ve 20/B maddeleri uyarınca ivedi yargılama usulü uygulanarak verilen ve istinaf kanun yoluna başvurmada temyiz edilebilen kararlardan temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşenlerin kanun yararına temyiz edilebileceği hususunda da tereddüt bulunmamaktadır.

Bu itibarla, 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesine göre kanun yararına temyiz; istinaf veya temyiz kanun yolları kapalı olduğu için kesinleşmiş ya da istinaf veya temyiz kanun yolları açık olduğu halde taraflardan hiçbirinin süresi içinde istinaf veya temyiz yoluna başvurmaması sebebiyle kesinleşmiş olan idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerince verilen nihai kararlara karşı başvurulabilen olağanüstü bir kanun yolu olup, bu kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin kanun yararına temyiz edilmesi mümkündür.

Kanun yararına bozma üzerine, kararı veren mahkemece davaya yeniden bakılmaz, mahkemenin bozmaya uygun yeni bir karar vermesi gerekmez. Çünkü kanun yararına bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan hükmün hukuki sonuçlarını ve dolayısıyla tarafların hukuki durumunu etkileyen bir sonucu yoktur. Bozmanın amacı, benzeri davalarda mahkemelerin aynı hukuki yanlışlığı yapmalarını önlemek ve usul ve esasa ilişkin hukuk kurallarının belli bir doğrultuda uygulanmasını sağlamaktan ibarettir. Bu nedenle, kanun yararına bozulmuş da olsa, kesinleşmiş karar hükmünü yürütecektir. Kanun yararına bozma kararının Resmi Gazete'de yayımlanması ile, uygulanan hukuk kuralının ülkenin her yanında aynı şekilde anlaşılmasını sağlama amacı güdülmüştür." (YENİCE Kâzım, ESİN Yüksel, Açıklamalı İçtihatlı Notlu İdari Yargılama Usulü, 1983, s. 735, 736)

Dosyanın incelenmesinden; 02/05/2025 tarihinde banka bünyesindeki altın hesabı üzerinden gerçekleşen altın alışı nedeniyle yapılan 97,96 TL tutarındaki banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisinin tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davada Vergi Mahkemesince; olayda vergi hukukundan kaynaklı bir kesinti olup olmadığı hususunun incelenmesi gerektiği, dava konusu kesintinin dayanağı olup, yeni bir hukuki durum meydana getiren 21/05/2020 tarih ve 53703 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı işleminin Danıştay Yedinci Dairesinin 28/03/2023 tarihli ve E:2020/1362, K:2023/1758 sayılı kararıyla iptal edildiği, söz konusu kararın uygulanmasını teminen, 08/08/2023 tarihli yazı ile fiziki teslimat olmaksızın gerçekleşen alım satım işlemleri nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisi yapılmaması gerektiği hususunun Türkiye Bankalar Birliğine bildirilmesinden sonra, davacının hesabının bulunduğu banka tarafından altın alım işlemi üzerinden kesinti yapıldığı, ilgili banka tarafından yapılan kesintinin dayanağı olan işlemin, Danıştay Yedinci Dairesince iptal edilmesi sonucu bankalar nezdinde bulunan hesaplar aracılığıyla fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilerek bu işlemler üzerinden banka ve sigorta muameleleri vergisi hesaplanması yönündeki uygulamanın hukuki dayanağının ortadan kalktığı, fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım satım işlemleri nedeniyle vergiyi doğuran olayın gerçekleştiğinin kabulüne olanak bulunmadığı, 6802 sayılı Kanun'un 47 ve 48. maddelerinde yer alan, kesintiye konu tutarın ertesi ayın 15'ine kadar beyan edilip ödeneceği

kuralı da dikkate alındığında, 11/08/2023 tarihinde yapılan kesinti nedeniyle davanın açıldığı ve bu tarih itibarıyla vergi dairesince yapılmış herhangi bir tahsilatın olmadığı, kesinti yapılan tutarın bankanın uhdesinde olduğu, dayanak kural işlemin hukuka aykırı hale gelmesinden sonra banka tarafından yapılan haksız kesintinin, bir vergilendirme işlemi olmadığı, bu kapsamdaki uyuşmazlıkların özel hukuk uyuşmazlığı olduğu ve ancak adli yargı yerinde, bankaya karşı genel hükümlere göre açılacak davalara konu edilebileceği, ortada idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülebilir bir idari işlem bulunmadığı gerekçesiyle incelenmeksizin ret kararı verildiği anlaşılmaktadır.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun "Mevzu, vergiyi doğuran olay" başlıklı 28. maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarih ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'na göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olduğu; 30. maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisini banka ve bankerler ile sigorta şirketlerinin ödeyeceği; 31. maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisinin matrahının kural olarak 28. maddede yazılı paraların tutarı olduğu, ancak kambiyo alım ve satım muamelelerinde matrahın kambiyo satışlarının tutarı olduğu; "Nispet" başlığı altında düzenlenen 33. maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisinin nispetinin % 15 (binde iki), kambiyo muamelelerinde nispetin matrahın binde ikisi olduğu, Cumhurbaşkanı'nın, bu maddede belirtilen vergi oranını bankalar arası mevduat muameleleri, bankalar ile 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan aracı kurumlar arasındaki borsa para piyasası muameleleri ve diğer banka ve sigorta muameleleri için ayrı ayrı veya birlikte %1'e, kambiyo muamelelerinde ise sifıra kadar indirmeye ve kambiyo muamelelerinde on katına, vergiye tabi diğer muamelelerde ise kanuni seviyesine kadar artırmaya yetkili olduğu düzenlemelerine yer verilmiştir.

Öte yandan, Gelir İdaresi Başkanlığınca Türkiye Bankalar Birliği Başkanlığına gönderilen 21/05/2020 tarih ve 53703 sayılı işlem ile bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilmesi ve bu işlemler üzerinden yürürlükteki oranlara göre kambiyo muamele vergisi (banka ve sigorta muameleleri vergisi) hesaplanması gerektiği bildirilmiş olup, bu işleme karşı açılan davada Danıştay Yedinci Dairesinin 28/03/2023 tarih ve E:2020/1362, K:2023/1758 sayılı kararıyla; bankaların vadesiz ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin, bu konuda açık bir yasal düzenleme bulunmamasına rağmen kambiyo satışı olarak değerlendirilmesi suretiyle banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulmasında hukuka uygunluk görülmediği gerekçesiyle iptaline karar verilmiş, bu karara ilişkin temyiz istemi Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 13/11/2024 tarih ve E:2023/1206, K:2024/995 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

Diğer taraftan, 15/03/2025 tarih ve 32842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9595 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nın 7. maddesi ile "Kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemleri kambiyo işlemi sayılır." hükmü getirilerek, bu hükmün 17 Mart 2025 tarihinden itibaren uygulanması öngörülmüştür. Anılan düzenleme uyarınca bankalar

nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında binde iki oranında banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulması söz konusu olmuştur.

Vergi Mahkemesince, Danıştay Yedinci Dairesinin iptal kararı üzerine, söz konusu kararın uygulanmasını teminen, Gelir İdaresi Başkanlığınca 08/08/2023 tarihinde, fiziki teslimat olmaksızın gerçekleşen altın satımı işlemleri nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisi yapılmaması gerektiği hususunun Türkiye Bankalar Birliğine bildirildiği, uyumsuzluğa konu kesinti işleminin 11/08/2023 tarihinde banka tarafından gerçekleştirildiği, dolayısıyla bankanın bu yazı uyarınca kesinti yapmaması gerektiği, yapılan kesintinin dayanağının olmadığı, bu nedenle idari davaya konu bir işlem bulunmadığı gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesine karşın, uyumsuzluğa konu kesintinin 02/05/2025 tarihinde yapıldığı ve dayanağının da 15/03/2025 tarih ve 32842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9595 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nın 7. maddesi olduğu, ortada idari davaya konu olacak bir idari işlem bulunduğu, uyumsuzluğun esasının incelenmesi gerektiği görülmektedir.

Bu itibarla, uyumsuzluk dönemi ve uyumsuzluğa uygulanacak düzenleyici işleme ilişkin tespitler ve bunun sonucu Mahkemece verilen incelenmeksizin ret kararı hukuka uygun bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 31/12/2025 tarih ve E:2025/993, K:2025/2765 sayılı kararının 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca yürürlükteki hukuka aykırı sonucu ifade ettiğinden, kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ YILDIRIM ÇAĞLAR YARDIMCI'NIN DÜŞÜNCESİ : Danıştay Yedinci Dairesinin 28/03/2023 tarih ve E:2020/1362, K:2023/1758 sayılı iptal kararının akabinde yeni bir idari düzenleme ile fiziki teslimat olmaksızın gerçekleştirilen kaydi altın alım satım işlemlerinin de kambiyo işlemi kapsamına alınmasının akabinde davacıdan vergi yargısının görevinde olan, kesin ve icrai nitelikteki ihtilafa konu tutarın kesildiği gözetilerek ortaya çıkan yeni hukuki durumunun değerlendirilmesi suretiyle uyumsuzluğun esasının incelenip bireysel işlemin hukukilik denetiminin yapılması gerekirken, yukarıda yazılı gerekçeyle hakimlikçe verilen davanın incelenmeksizin reddine dair kararın kanun yararına bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE

MADDİ OLAY:

Davacının banka nezdindeki altın hesabı üzerinden fiziki teslimat olmaksızın gerçekleştirdiği kaydi altın alım işlemi nedeniyle yapılan 97,96 TL tutarındaki banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisinin iptali ile anılan tutarın tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davanın incelenmeksizin reddine dair İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 31/12/2025 tarih ve E:2025/993, K:2025/2765 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti, bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiş olup, hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlet olarak tanımlanmıştır. Anayasa'nın 35. maddesinin 2. fıkrasında, mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği belirtilmek suretiyle mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerin kanunda öngörülmesi gerektiği ifade edilmiş; temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinde ise, hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceğini temel bir ilke olarak benimsemiştir.

Yine Anayasa'nın "Vergi ödevi" başlıklı 73. maddesinin 1.fıkrasında, herkesin, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlü olduğu; 2. fıkrasında, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımının, maliye politikasının sosyal amacı olduğu; 3. fıkrasında, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı; 4. fıkrasında, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisinin Cumhurbaşkanına verilebileceği, 125. maddesinde ise, idarenin her tür işlem ve eylemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 28. maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarih ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'na göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olacağı; 30. maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisini banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği, 31. maddesinde ise, banka ve sigorta muameleleri vergisinin matrahının 28. maddede yazılı paraların tutarı olacağı, kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarının vergiye matrah olacağı belirtilmiştir.

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, kambiyo, nukut, esham ve tahvilat alım ve satımının ve bunlar ile kıymetli madenler ve kıymetli taşlarla bunlardan mamul veya bunları muhtevi her nevi eşya ve kıymetlerin ve ticari senetlerle tediyeyi temine yarıyan her türlü vasıta ve vesikaların memleketten ihracı veya memlekete ithalinin tanzim ve tahdidine ve Türk parasının kıymetinin korunması zımında kararlar ittihazına Cumhurbaşkanının salahiyetli olduğu kuralı bulunmaktadır.

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinin (h) bendinde, "Döviz (kambiyo): Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nevi hesap, belge ve vasıtaları"; (j) bendinde ise, "Kıymetli Madenler: Her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyumu" ifade edeceği belirtilmiş; 15 Mart 2025 tarih ve 32842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9595 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nın 7. maddesi ile getirilen kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemlerinin kambiyo işlemi sayılacağına dair düzenleme, anılan Karar'ın 19. maddesine eklenen 3 fıkrada yer almıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesinde, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde, kararın kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı, bozma kararının bir örneğinin ilgili bakanlığa gönderilerek Resmi Gazete'de yayımlanacağı kuralına yer verilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 6.maddesinde, vergi mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları, tarifelere ilişkin davalar ile bu konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleneceği hükmü bulunmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dosyanın mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirilmesinden; İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğince yukarıda yazılı gerekçeyle davanın incelenmeksizin reddine kesin olarak karar verilmiş ise de, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Türkiye Bankalar Birliği Başkanlığına yazılan bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satışı işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilmesi ve bu işlemler üzerinden kambiyo muamele vergisi (BSMV) hesaplanması gerektiği yolundaki 21/05/2020 tarih ve 53703 sayılı yazının Danıştay Yedinci Dairesinin 28/03/2023 tarih ve E:2020/1362, K:2023/1758 sayılı kararıyla iptal edilmesinin akabinde, yargı kararının uygulanmasını teminen Gelir İdaresi Başkanlığınca 08/08/2023 tarihinde, fiziki teslimat olmaksızın gerçekleşen altın satımı işlemleri nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisi kesintisi yapılmaması gerektiği hususunun Türkiye Bankalar Birliğine bildirildiği, anılan karara yönelik temyiz isteminin Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 13/11/2024 tarih ve E:2023/1206, K:2024/995 sayılı kararıyla reddedilmesi üzerine iptal hükmünün kesinleştiği, akabinde 15/03/2025 tarih ve 32842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9595 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 7. maddesi ile Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın 19. maddesine kıymetli maden depo hesaplarında fiziki teslimat olmaksızın yapılan alım satım işlemlerinin kambiyo işlemi sayılacağına dair hükmün 3. fıkrası olarak eklendiği anlaşılmıştır.

Somut uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerinin tatbiki suretiyle adli yargı merciinde genel hükümler uyarınca açılacak bir davaya konu edilmesi vergi dairelerinin vergi tahsilat işlemlerinin yargısal denetiminden kaçınılması; hak arama özgürlüğü ve idari işlemlerin, Anayasada sayılan istisnalar dışında yargı denetimine tabi tutulacağı yolundaki Anayasanın 125. maddesinde yer alan kuralla bağdaşmayacaktır. Ayrıca, ihtilafa konu tahsil edilen tutarın sonuçta vergilendirmeyle ilgili bir idari işlem olduğunda duraksama bulunmadığından, anılan işlemin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla iptali ve iadesi isteminin görün ve çözümü vergi yargısının konusuna girmekte olup, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesine göre vergi mahkemesinde dava açılması mümkündür.

Bu durumda, olayda, anılan iptal kararı sonrasında yeni bir idari düzenleme ile fiziki teslimat olmaksızın gerçekleştirilen kaydi altın alım satım işlemlerinin de kambiyo işlemi kapsamına alınmasının akabinde kaydi altın alımı nedeniyle doğduğu belirtilen banka ve sigorta muameleleri vergisinin idarece tahsili amacıyla davacının banka hesabından yapılan kesintiye dair ihtilafın çözümünde vergi mahkemesinin görev alanına giren, kesin ve icrai nitelikteki bir işlemin mevcut olduğu gözetilerek ortaya çıkan yeni hukuki durumunun değerlendirilmesi suretiyle uyuşmazlığın esasının incelenerek bireysel işlemin hukukilik denetiminin yapılması gerekirken, yukarıda yazılı gerekçeyle Mahkemece verilen davanın incelenmeksizin reddine dair kararda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin kabulüne;
2. İstanbul 14. Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 31/12/2025 tarih ve E:2025/993, K:2025/2765 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün sonuçlarına etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,
3. Kararın birer örneğinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve bu kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 27/04/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.